

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.cbos.pl> E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/163/161/96

NAGRODA NOBLA DLA POLSKIEJ POETKI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

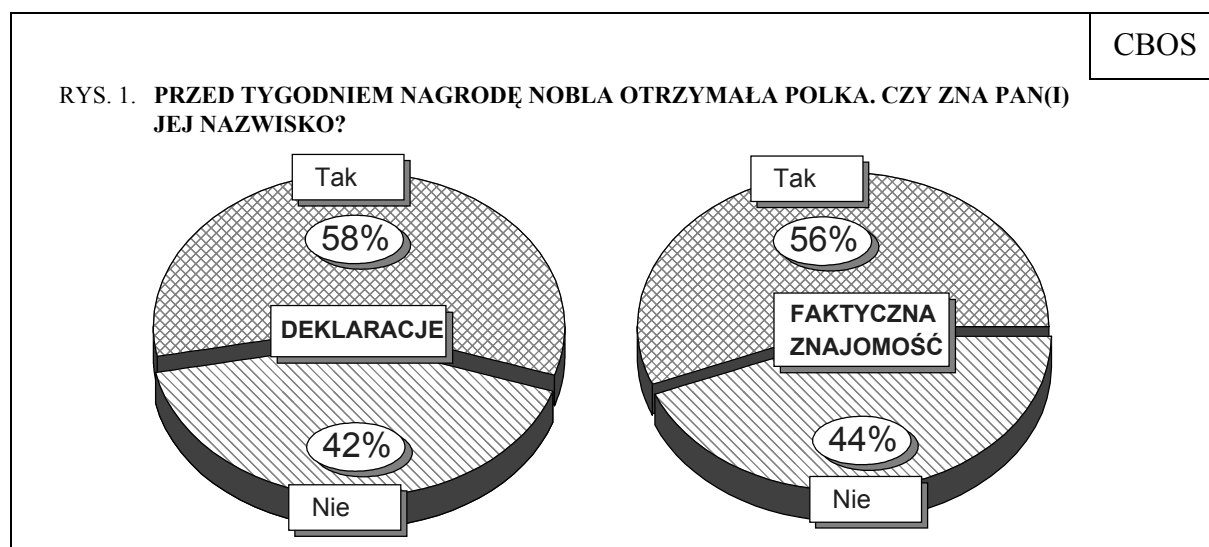
WARSZAWA, PAŹDZIERNIK '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wiadomość, że polska poetka Wisława Szymborska została laureatką Nagrody Nobla w dziedzinie literatury, odbiła się szerokim echem w mass mediach. Interesowało nas, jaki ślad w świadomości społecznej pozostawiło to doniosłe dla polskiej kultury wydarzenie. Po tygodniu, obfitującym w informacje i komentarze na ten temat, CBOS spytał dorosłych Polaków¹, czy znają nazwisko polskiej laureatki Nagrody Nobla, czy wiedzą, w jakiej dziedzinie otrzymała ona nagrodę, oraz czy potrafią wymienić innych polskich noblistów.

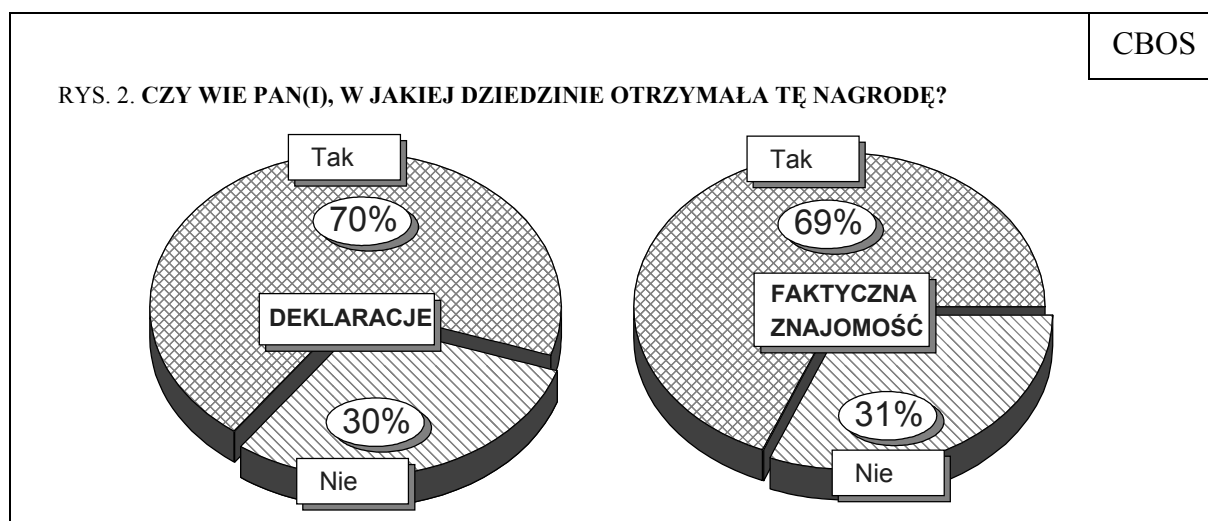
CZY ZNAMY NAZWISKO POLSKIEJ NOBLISTKI I DZIEDZINĘ, W KTÓREJ ZOSTAŁA NAGRODZONA

Ponad połowa respondentów (58%) stwierdziła, że zna nazwisko polskiej laureatki Nagrody Nobla, jednak nie wszyscy z nich potrafili je przytoczyć. Okazało się, że właściwe brzmienie nazwiska poetki podało 56% badanych.

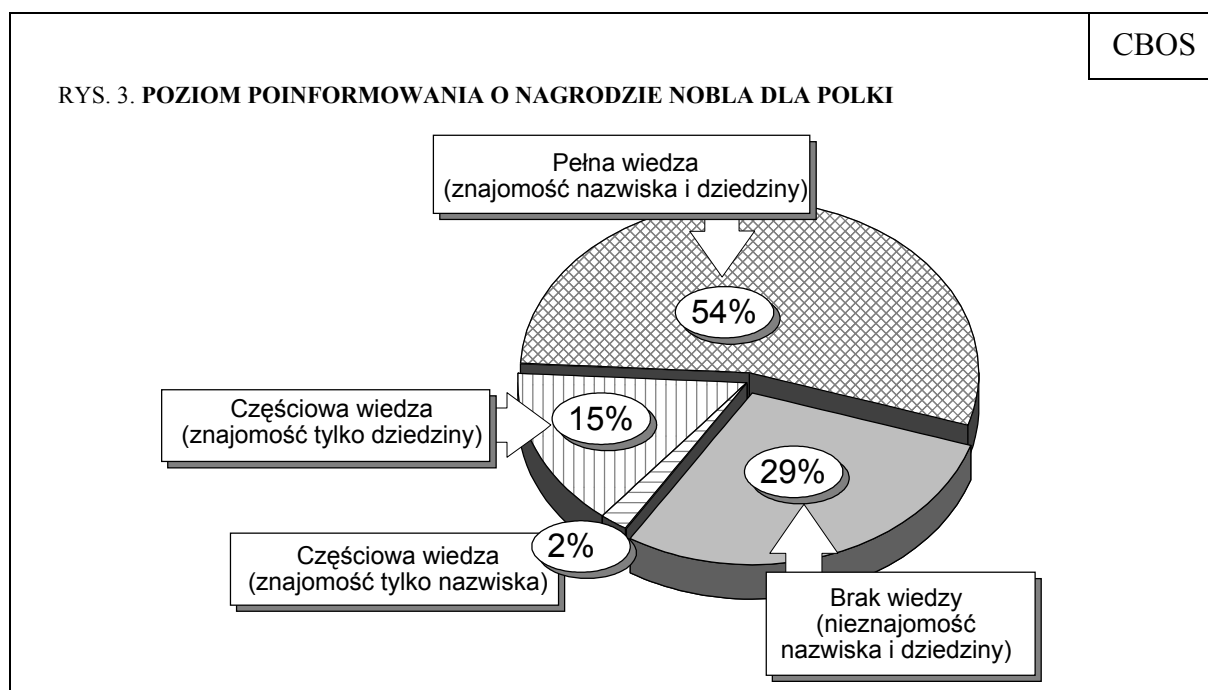
¹ Badania „Aktualne problemy i wydarzenia”(77), 11-15 października '96, reprezentatywna próba losowa dorosłej ludności kraju (N=1158).

Jeszcze większa zgodność istnieje między deklaracjami respondentów a faktyczną znajomością dziedziny, w której laureatka została uhonorowana.

Okazuje się, że ponad dwie trzecie respondentów rzeczywiście wie, iż Polka otrzymała nagrodę w dziedzinie literatury. Tak więc w społecznej świadomości bardziej utrwaliła się informacja o charakterze nagrodzonej twórczości (69%) aniżeli nazwisko laureatki (56%).

Oba aspekty wiedzy respondentów są ze sobą silnie skorelowane (V Cramera=0.67). Utworzyliśmy z nich nową zmienną - poziom poinformowania o przyznanej Polce Nagrodzie Nobla.

W tydzień po werdykcie jury ponad połowa (54%) rodaków wiedziała, kto i za co został nagrodzony, a co szósty (17%) miał częściową wiedzę na ten temat². Jednak znaczna część (29%) społeczeństwa nie знаła ani nazwiska laureatki, ani dziedziny twórczości, w której otrzymała ona nagrodę.

Poziom poinformowania badanych jest bardzo różny w poszczególnych grupach społecznych. Systematycznie rośnie wraz z wykształceniem respondentów, ich pozycją zawodową i kondycją materialną, a także wielkością miejscowości, którą zamieszkują.

Wymienione czynniki statusu wyraźnie kształtują wiedzę społeczeństwa w omawianej dziedzinie. Znajduje to potwierdzenie w badaniach nad uczestnictwem Polaków w kulturze w okresie przemian ustrojowych³.

Na podstawie uzyskanych wyników można wyobrazić sobie drabinę społeczną, na szczycie której znajdują się grupy respondentów uprzywilejowanych pod względem położenia społecznego i zarazem najlepiej zorientowanych w omawianych wydarzeniach kulturalnych. Kolejne jej szczeble zajmują osoby gorzej wykształcone, o niższej pozycji zawodowej i mniejszych dochodach, które są jednocześnie wyraźnie gorzej poinformowane. Podstawę stanowią grupy upośledzone pod względem wykształcenia, statusu zawodowego i materialnego. Mają one zarazem zdecydowanie najgorsze rozeznanie w omawianej dziedzinie kultury.

Na samym szczycie tej drabiny znajduje się stosunkowo mało liczna grupa ankietowanych z wyższym wykształceniem - inteligencja i kadra kierownicza. Spośród nich niemal wszyscy (94%) wiedzą, że tegoroczna Nagroda Nobla dla Polki jest w dziedzinie literatury i zarazem znają nazwisko laureatki, a tylko jedna osoba na sto okazuje się zupełnie nie poinformowana w tej sprawie.

Niżej sytuują się prywatni przedsiębiorcy i pracownicy umysłowi niższego szczebla, także ludzie ze średnim wykształceniem, mieszkańcy wielkich aglomeracji miejskich i dużych miast oraz - co ciekawe - badani deklarujący najwyższe dochody w przeliczeniu na członka rodziny. Mniej więcej trzy czwarte spośród nich ma pełną wiedzę w omawianej kwestii.

² O częściowej wiedzy świadczy znajomość samego nazwiska (2%) lub samej dziedziny (15%).

³ Por. Macieja Falkowska „Zarys zmian w życiu kulturalnym Polaków” [w:] „Barometr kultury” pod red. Mirosławy Grabowskiej, Instytut Kultury, Warszawa 1992.

Kolejny szczebel zajmują pracownicy fizyczno-umysłowi i robotnicy wykwalifikowani, osoby mające stosunkowo wysokie lub średnie dochody, mieszkańcy średnich i małych miast. Ponad połowa z nich to ludzie w pełni poinformowani o nagrodzie.

Poniżej nich na omawianej drabinie znajdują się osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, a także biernie zawodowo - bezrobotni, emeryci, renciści, gospodynie domowe oraz badani źle (ale nie najgorzej) sytuowani. Spośród nich nieco mniej niż połowa zna zarówno nazwisko laureatki, jak i dziedzinę jej twórczości.

Najniżej lokują się rolnicy i robotnicy niewykwalifikowani, osoby z wykształceniem podstawowym, uzyskujące zdecydowanie najniższe dochody, mieszkańcy wsi, a także ludzie najstarsi, powyżej 65 roku życia. Okazuje się, że jedynie około jednej trzeciej z nich ma pełną wiedzę w omawianej sprawie. Są to grupy, w których wyraźnie więcej jest osób nic nie wiedzących o tej nagrodzie (ok. 50%) aniżeli w pełni o niej poinformowanych.

Natomiast we wszystkich pozostałych grupach społecznych dominują badani dysponujący pełną wiedzą na ten temat.

Warte podkreślenia jest to, że uczniowie i studenci niemalże dorównują osobom z wyższym wykształceniem - inteligencji i kadrze kierowniczej - pod względem stopnia poinformowania o tak ważnym wydarzeniu kulturalnym (87% z nich ma pełną wiedzę, a tylko 8% nic nie wie o tej nagrodzie).

*

Uwzględniony w badaniu wskaźnik uczestnictwa ankietowanych w kulturze - czytelnictwo gazet i czasopism, które silnie wiąże się z położeniem społecznym badanych, systematycznie różnicuje także stopień ich poinformowania w omawianej sprawie (V Cramera=0.21).

Wśród codziennych czytelników gazet jest dwukrotnie więcej (80%) osób w pełni poinformowanych o nagrodzie aniżeli wśród nie czytających w ogóle (39%) i aż siedmiokrotnie mniej tych, które nic nie wiedzą na ten temat (6% wobec 43%).

Ponadto im bardziej systematycznie ankietowani czytają gazety, tym częściej znają zarówno nazwisko laureatki, jak i dziedzinę jej twórczości.

Tabela 1 w procentach

Czy czyta Pan(i) jakąś gazetę codzienną?	Wiedza o tegorocznej Nagrodzie Nobla dla Polki		
	pełna wiedza	brak wiedzy	częściowa wiedza
Tak, co najmniej 4 razy w tygodniu	80	6	14
Tak, 2, 3 razy w tygodniu	68	20	12
Tak, ale tylko wydania sobotnio-niedzielne	56	24	20
Tak, ale rzadko, okazjonalnie	40	40	20
W ogóle nie czytam	39	43	18

Równie silny związek (V Cramera= 0.27) obserwujemy między czytelnictwem tygodników, miesięczników bądź innych czasopism a stopniem poinformowania badanych o polskiej noblistce.

Tabela 2 w procentach

Czy czyta Pan(i) jakieś tygodniki, miesięczniki bądź inne czasopisma?	Wiedza o tegorocznej Nagrodzie Nobla dla Polki		
	pełna wiedza	brak wiedzy	częściowa wiedza
Tak	63	21	16
Nie	38	44	18

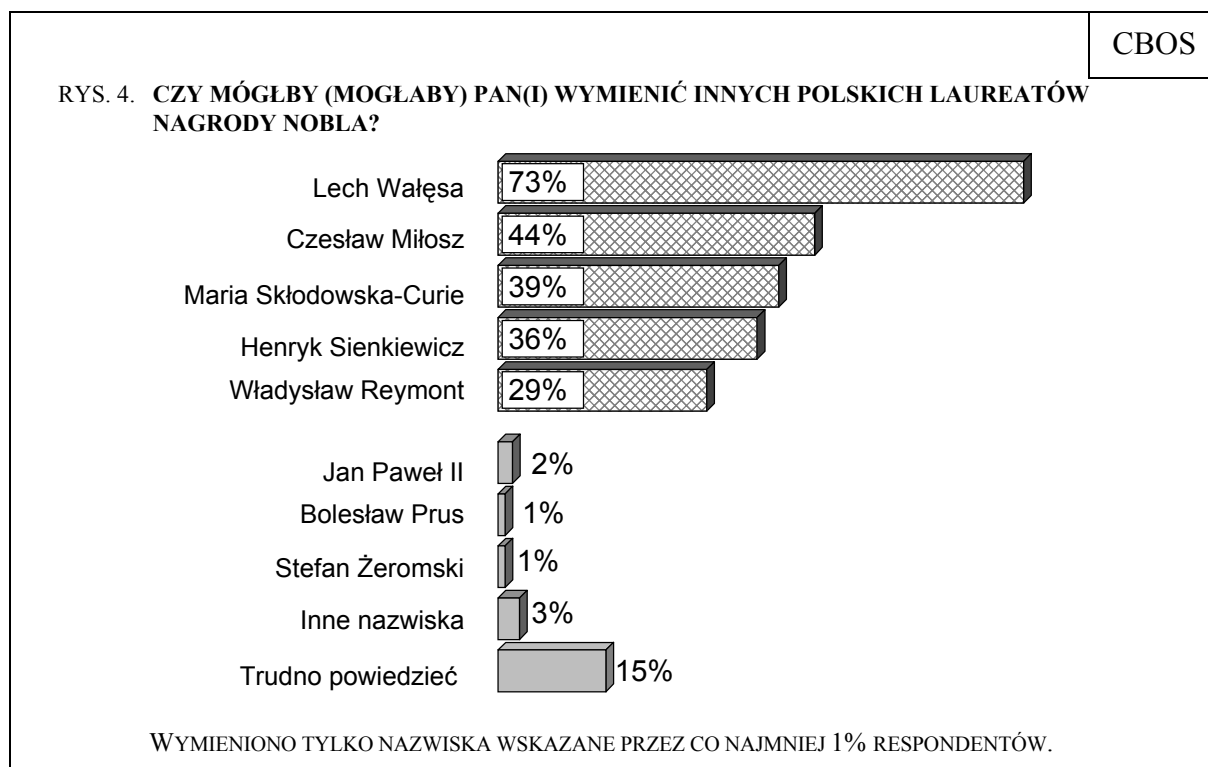
Podsumowując należy jeszcze raz podkreślić, że oba powiązane ze sobą wymiary uczestnictwa w życiu kulturalnym - czytelnictwo gazet i czasopism oraz znajomość aktualnych wydarzeń kulturalnych - są wyraźnie zdeterminowane przez cechy położenia społecznego badanych, ich wykształcenie, pozycję zawodową, kondycję materialną oraz stopień zurbanizowania miejsca zamieszkania.

CZY ZNAMY INNYCH POLSKICH LAUREATÓW NAGRODY NOBLA?

Przypomnijmy, że nazwisko tegorocznej laureatki Nagrody Nobla potrafi przytoczyć ponad połowa (56%) ankietowanych. Jednak najbardziej znanym polskim noblistą jest Lech Wałęsa. Wymienia go prawie trzy czwarte (73%) badanych⁴. Zdecydowanie mniej Polaków pamięta Czesława Miłosza (44%), mimo że upłynęło dopiero szesnaście lat od wyróżnienia

⁴ Było to pytanie otwarte, badani sami wymieniali nazwiska polskich noblistów, które pamiętali.

go tą nagrodą. Maria Skłodowska-Curie została nagrodzona niemalże przed wiekiem, a wspomina ją dwie piąte badanych (39%). Nieco mniej osób (36%) przytacza nazwisko Henryka Sienkiewicza, równie dawno uhonorowanego nagrodą. Stosunkowo najslabiej zaś utrwalił się w pamięci społecznej Władysław Reymont (29%) jako laureat Nagrody Nobla.

Warto zauważyć, że wśród wymienianych noblistów pojawili się także: Jan Paweł II oraz Bolesław Prus i Stefan Żeromski.

Okazuje się, że również w tej dziedzinie poziom wiedzy zależy przede wszystkim od cech położenia społecznego badanych. Im niższe ich wykształcenie, pozycja zawodowa, poziom dochodów oraz mniejsze miejsce zamieszkania, tym gorzej są oni poinformowani. Dodatkowym czynnikiem różnicującym jest wiek ankietowanych. Pomijając grupę najmłodszych respondentów, można powiedzieć, że im starsi są badani, tym mniej orientują się w tej kwestii.

Należy podkreślić, że prawidłowości te prawie nie dotyczą wiedzy o najbardziej znanym polskim nobliście - Lechu Wałęsie.

Jedyny w tym gronie polityk - współzałożyciel NSZZ „Solidarność” i pierwszy prezydent III Rzeczypospolitej - jest znany większości Polaków jako laureat Pokojowej Nagrody Nobla.

Stosunkowo najrzadziej znają go w tej roli ludzie najstarsi (61%), z podstawowym wykształceniem (63%), najgorzej sytuowani (65%), mieszkańcy wsi (67%), ale także uczniowie i studenci (63%).

Natomiast najczęściej (ponad 80% wskazań) wymieniają go jako noblistę zarówno pracownicy umysłowi niższego szczebla, jak i robotnicy, ludzie z wykształceniem wyższym, jak i zasadniczym zawodowym, ponadto mieszkańcy miast i badani w średnim wieku (od 45 do 54 lat).

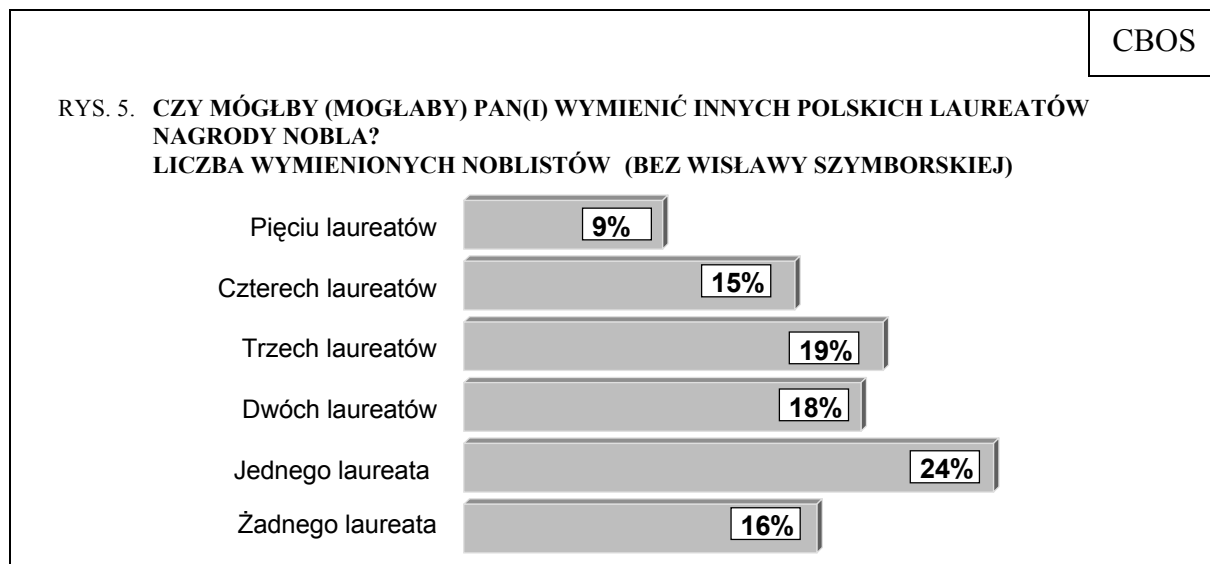
Wśród ogółu respondentów żaden inny noblista nie dorównuje Lechowi Wałęsie pod względem popularności, jednakże w niektórych grupach społecznych jest inaczej. Badani z wyższym wykształceniem, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji, a także pracownicy umysłowi niższego szczebla równie często jak Wałęsę wymieniają Czesława Miłosza, natomiast ucząca się młodzież - Henryka Sienkiewicza oraz Marię Skłodowską-Curie.

Tym razem nie można powiedzieć o uczniach i studentach, że wiedzą o polskich noblistach tyle, co wykształcone elity. Młodzież dorównuje elitom jedynie znajomością jednego laureata - Henryka Sienkiewicza (64%).

Również w tej dziedzinie kultury poziom wiedzy ankietowanych wyraźnie zależy od ich czytelnictwa gazet codziennych i czasopism. Ogólnie rzecz biorąc, czytelnicy tygodników i miesięczników częściej potrafią wymienić nazwiska każdego z polskich noblistów niż osoby ich nie czytające. Poza tym, im bardziej systematycznie badani czytają gazety codzienne, tym większa jest ich wiedza na ten temat. Pamiętajmy jednak, że oba omawiane przejawy poziomu kulturalnego Polaków - czytelnictwo i wiedza o polskich noblistach - są wypadkową ich położenia społecznego.

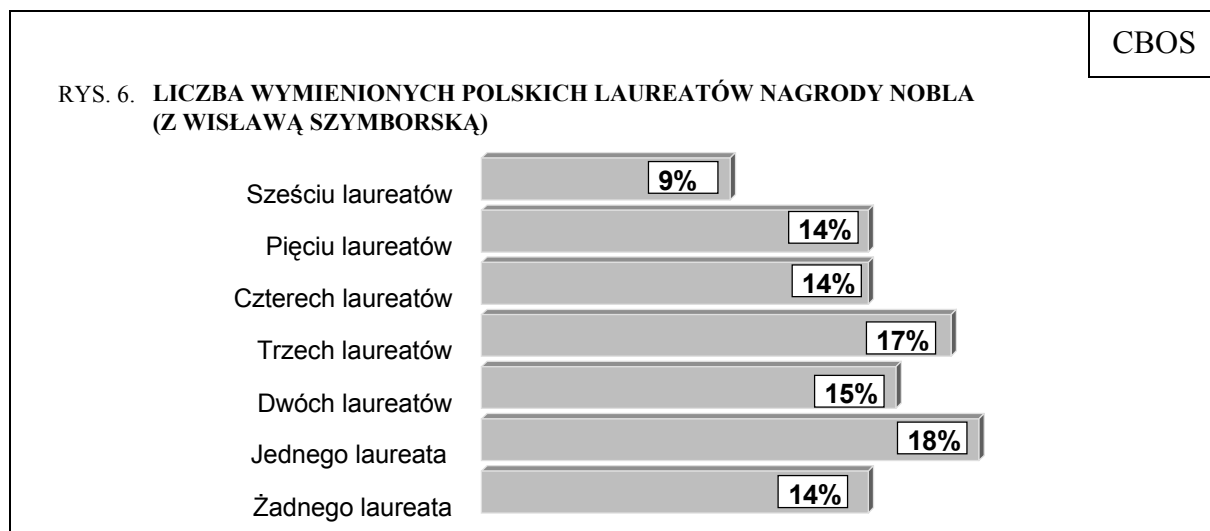
ILU NOBLISTÓW POTRAFIAMY WYMIENIĆ?

Na zakończenie warto zdać sobie sprawę z tego, ile nazwisk polskich laureatów Nagrody Nobla potrafią wymienić współcześni Polacy.

Największa grupa - niemal jedna czwarta społeczeństwa - zna nazwisko tylko jednego noblisty. Wszystkich pięciu laureatów Nagrody Nobla wymienia mniej niż co dziesiąty rodak. Znacznie więcej osób (16%) nie pamięta żadnego z nich.

Gdy bierzemy pod uwagę również znajomość nazwiska tegorocznej laureatki, okazuje się, że poziom społecznej wiedzy w tej dziedzinie stosunkowo niewiele się zmienia.

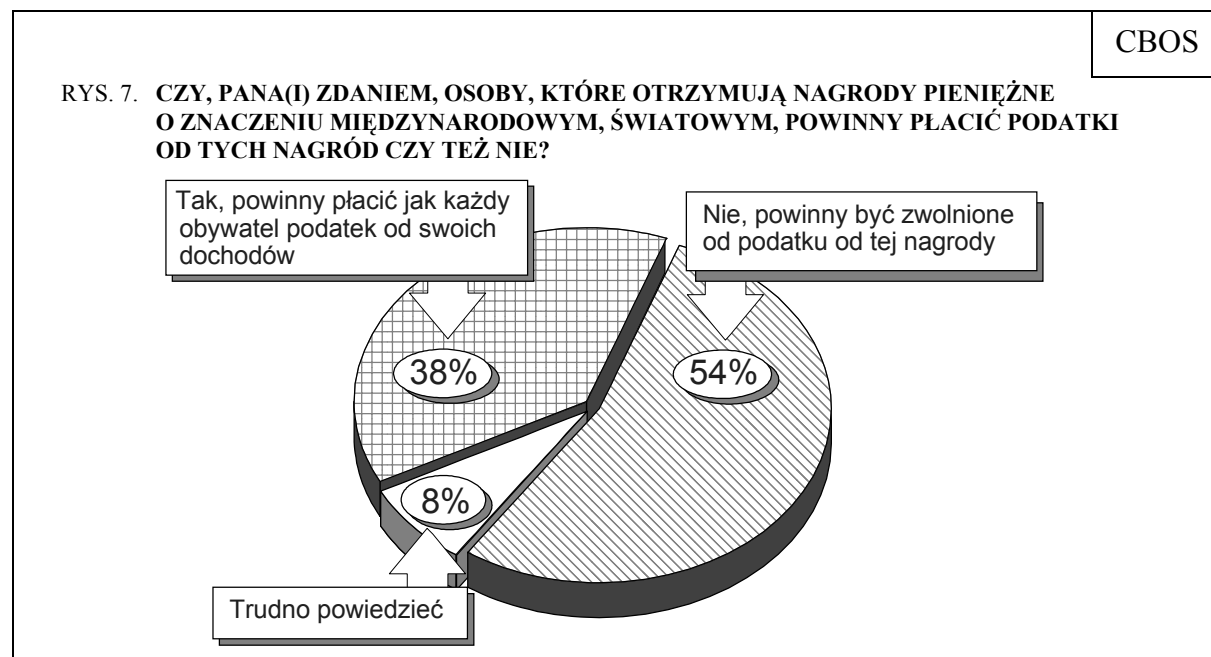

Dzięki ostatniej nagrodzie przybyło (o 6 punktów) badanych znających nazwisko jednego noblisty oraz tych, którzy potrafią wymienić pięciu z nich (o 5 punktów). Nadal mniej niż co dziesiąty Polak wymienia wszystkich laureatów, a spora grupa (14%) nie może sobie przypomnieć żadnego z nich.

Również w tej dziedzinie poziom wiedzy respondentów wyraźnie zależy od ich położenia społecznego, a także od stopnia uczestnictwa w kulturze mierzonego czytelnictwem czasopism (V Cramera=0.30) oraz gazet codziennych (V Cramera=0.22).

PODATEK OD NAGRODY NOBLA

Wprawdzie nie pytaliśmy respondentów wprost, co sądzą o opodatkowaniu Nagrody Nobla⁵, jednak pytanie bardziej ogólne zadane w kontekście pytań dotyczących znajomości nazwiska laureatki i dziedziny, w której została nagrodzona, oraz wiedzy o innych noblistach, wyraźnie odnosi się do ostatniej nagrody.

Ponad połowa społeczeństwa opowiada się za zwolnieniem od podatku osób, które otrzymują nagrody pieniężne o światowym znaczeniu, prawie dwie piąte uważa jednak, że laureat takiej nagrody powinien płacić podatek od swoich dochodów jak każdy obywatel.

⁵ Minister finansów Grzegorz Kołodko obiecał zwolnienie laureatki Nagrody Nobla od podatku dochodowego związanego z nagrodą.

W większości grup społecznych zgoda na zwolnienie nagrody od podatku jest opinią dominującą. Jednakże w pewnych grupach, np. wśród rolników i robotników niewykwalifikowanych, osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, rencistów, badanych w wieku od 55 do 64 lat oraz o lewicowej orientacji politycznej, obserwujemy tyle samo zwolenników, co przeciwników tej opcji. Natomiast mieszkańcy wsi, osoby z wykształceniem podstawowym i źle sytuowane najczęściej opowiadają się za opodatkowaniem nagrody.

Zgoda na zwolnienie nagrody od podatku systematycznie rośnie wraz z wykształceniem badanych, ich pozycją zawodową i kondycją materialną, a także wielkością miejsca zamieszkania. Wyraźnie sprzyja jej również młody wiek oraz prawicowe poglądy polityczne ankietowanych.

Podsumowując należy stwierdzić, że opinia w sprawie opodatkowania Nagrody Nobla wiąże się przede wszystkim z położeniem społecznym respondentów, a także - pośrednio - z ich uczestnictwem w kulturze i wiedzą o polskich noblistach oraz tegorocznej literackiej Nagrodzie Nobla dla Polki.

W tydzień po przyznaniu polskiej poetce Nagrody Nobla ponad połowa rodaków znała nazwisko laureatki, a ponad dwie trzecie - dziedzinę twórczości, w której została ona nagrodzona. Jednak najbardziej znanym polskim noblistą jest Lech Wałęsa wymieniany przez niemal trzy czwarte Polaków. Stosunkowo najsłabiej zaś utrwalił się w świadomości społecznej Władysław Reymont (29%).

Poziom wiedzy respondentów w tej dziedzinie wyraźnie zależy od ich położenia społecznego, a także od stopnia uczestnictwa w kulturze mierzonego czytelnictwem czasopism oraz gazet codziennych.

Ponad połowa społeczeństwa opowiada się za zwolnieniem od podatku osób, które otrzymują nagrody o światowym znaczeniu, prawie dwie piąte uważa jednak, że laureat pieniężnej nagrody powinien płacić podatek od swoich dochodów jak każdy obywatel.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Przed tygodniem Nagrodę Nobla otrzymała Polka.
Czy zna Pan(i) jej nazwisko?

(%)

	Tak, Szymborska	Nie	Liczba osób
Ogółem	56	44	1158
Płeć			
Mężczyźni	53	47	548
Kobiety	59	41	610
Wiek			
do 24 lat	62	38	160
25-34	47	53	204
35-44	63	37	237
45-54	66	34	227
55-64	58	42	137
65 lat i więcej	39	61	192
Miejsce zamieszkania			
Wieś	37	63	426
Miasto do 20 tys.	56	44	121
od 21 do 100 tys.	65	35	255
101-500 tys.	71	29	207
501 tys.i więcej mieszk.	76	24	146
Region			
Północny	48	52	145
Zachodni	53	47	125
Środkowozachodni	56	44	165
Środkowy	60	40	221
Wschodni	43	57	126
Południowo-wschodni	54	46	180
Południowo-zachodni	70	30	196
Wykształcenie			
Podstawowe	35	65	380
Zasadnicze zawodowe	47	53	328
Średnie	78	22	362
Wyższe	94	6	87
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	94	6	67
Prac.umysł.niż.szczebla	81	19	116
Pracownicy fiz.- umysł.	59	41	77
Robotnicy wykwalifikowani	56	44	134
Robotnicy niewykwalifik.	33	67	51
Rolnicy	29	71	89
Prywatni przedsiębiorcy	78	22	46
Bierni zawodowo			
Renciści	45	55	150
Emeryci	49	51	223
Uczniowie i studenci	87	13	48
Bezrobotni	50	50	80
Gospodynie domowe i inni	46	54	77
Pracujący poza rolnictwem			
Sfera budżetowa	80	20	132
Sektor państwowy	61	39	137
Sektor prywatny	60	40	219
Spółdzielczość	78	22	26
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 150 zł	30	70	200
151 - 225	47	53	159
226 - 325	55	45	264
326 - 425	65	35	202
Powyżej 426 zł	76	24	287
Ocena własnych war. mater.			
Złe	45	55	398
Średnie	61	39	539
Dobre	66	34	219
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	52	48	81
Raz w tygodniu	54	46	656
Kilka razy w roku	60	40	288
W ogóle nie uczestniczy	60	40	131
Poglądy polityczne			
Lewica	60	40	246
Centrum	62	38	336
Prawica	66	34	315
Trudno powiedzieć	34	66	259

Tabela 2. Czy wie Pan(i), w jakiej dziedzinie otrzymała tę nagrodę?
(%)

	Tak (literatura)	Nie	Liczba osób
Ogółem	69	31	1156
Płeć			
Mężczyźni	70	30	547
Kobiety	68	32	609
Wiek			
do 24 lat	70	30	160
25-34	67	33	204
35-44	73	27	237
45-54	78	22	226
55-64	72	28	137
65 lat i więcej	53	47	191
Miejsce zamieszkania			
Wieś	51	49	426
Miasto do 20 tys.	67	33	121
od 21 do 100 tys.	77	23	254
101-500 tys.	82	18	205
501 tys.i więcej mieszk.	93	7	146
Region			
Północny	65	35	145
Zachodni	77	23	124
Środkowozachodni	68	32	165
Środkowy	74	26	221
Wschodni	56	44	126
Południowo-wschodni	63	37	180
Południowo-zachodni	78	22	194
Wykształcenie			
Podstawowe	50	50	379
Zasadnicze zawodowe	65	35	328
Średnie	86	14	362
Wyższe	98	2	85
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	99	1	67
Prac.umysł.niż.szczebla	88	12	116
Pracownicy fiz.- umysł.	74	26	77
Robotnicy wykwalifikowani	72	28	133
Robotnicy niewykwalifik.	55	45	51
Rolnicy	50	50	89
Prywatni przedsiębiorcy	91	9	46
Bierni zawodowo			
Renciści	60	40	150
Emeryci	63	37	221
Uczniowie i studenci	92	8	48
Bezrobotni	58	42	80
Gospodynie domowe i inni	56	44	77
Pracujący poza rolnictwem			
Sfera budżetowa	84	16	132
Sektor państwowy	75	25	136
Sektor prywatny	77	23	219
Spółdzielczość	88	12	26
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 150 zł	51	49	200
151 - 225	62	38	159
226 - 325	64	36	263
326 - 425	78	22	201
Powyżej 426 zł	87	13	287
Ocena własnych war. mater.			
Złe	59	41	398
Średnie	74	26	537
Dobre	77	23	219
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	68	32	80
Raz w tygodniu	67	33	656
Kilka razy w roku	71	29	287
W ogóle nie uczestniczy	77	23	131
Poglądy polityczne			
Lewica	76	24	245
Centrum	75	25	336
Prawica	76	24	315
Trudno powiedzieć	47	53	258

Tabela 3. Poziom poinformowania o Nagrodzie Nobla dla Polki. 1 - Znajomość nazwiska i dziedziny; 2 - Nieznajomość nazwiska i dziedziny; 3 - Znajomość tylko dziedziny; 4 - Znajomość tylko nazwiska

(%)

	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	54	29	15	2	1156
Płeć					
Mężczyźni	52	29	18	1	547
Kobiety	56	29	12	3	609
Wiek					
do 24 lat	59	26	11	3	160
25-34	47	33	20	0	204
35-44	62	25	11	2	237
45-54	64	20	14	2	226
55-64	55	25	17	3	137
65 lat i więcej	36	45	17	3	191
Miejsce zamieszkania					
Wieś	34	46	17	3	426
Miasto do 20 tys.	54	31	13	2	121
od 21 do 100 tys.	64	22	14	1	254
101-500 tys.	70	17	12	1	205
501 tys.i więcej mieszk.	75	5	18	1	146
Region					
Północny	47	34	18	1	145
Zachodni	52	22	25	1	124
Środkowozachodni	53	29	15	4	165
Środkowy	59	26	15	1	221
Wschodni	41	42	15	2	126
Południowo-wschodni	51	35	12	2	180
Południowo-zachodni	68	20	10	2	194
Wykształcenie					
Podstawowe	31	46	19	4	379
Zasadnicze zawodowe	46	34	19	1	328
Średnie	77	12	9	1	362
Wyższe	94	2	4	0	85
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	94	1	5	0	67
Prac. umysł.niż.szczebla	79	10	9	2	116
Pracownicy fiz.- umysł.	58	25	16	1	77
Robotnicy wykwalifikowani	53	25	20	3	133
Robotnicy niewykwalifik.	32	44	23	1	51
Rolnicy	27	48	24	2	89
Prywatni przedsiębiorcy	78	9	13	0	46
Bierni zawodowo					
Renciści	42	37	18	3	150
Emeryci	47	35	16	2	221
Uczniowie i studenci	87	8	5	0	48
Bezrobotni	48	40	10	3	80
Gospodynie domowe i inni	43	41	13	3	77
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	78	14	6	2	132
Sektor państwowy	59	23	16	2	136
Sektor prywatny	59	21	18	1	219
Spółdzielczość	78	12	10	0	26
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	28	47	23	3	200
151 - 225	45	36	17	2	159
226 - 325	53	34	11	2	263
326 - 425	62	20	16	2	201
Powyżej 426 zł	74	11	13	2	287
Ocena własnych war. mater.					
Złe	43	39	16	2	398
Średnie	59	24	15	2	537
Dobre	64	21	13	1	219
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	52	32	16	0	80
Raz w tygodniu	52	31	15	2	656
Kilka razy w roku	58	27	14	2	287
W ogóle nie uczestniczy	59	23	17	1	131
Poglądy polityczne					
Lewica	59	23	17	2	245
Centrum	61	24	14	1	336
Prawica	62	20	14	4	315
Trudno powiedzieć	32	52	15	1	258

Tabela 4. Czy mógłby (mogliaby) Pan(i) wymienić innych polskich laureatów Nagrody Nobla?

(%)

	M. Skłodowska-Curie	H.Sienkiewicz	W. Reymont	Cz. Miłosz	L. Wałęsa	Inne nazwiska	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	36	29	44	73	7	15	1154
Płeć								
Mężczyźni	46	37	29	44	78	9	12	548
Kobiety	33	35	29	45	69	6	18	606
Wiek								
do 24 lat	46	43	28	36	67	7	19	160
25-34	48	42	36	53	73	7	12	203
35-44	47	41	37	50	77	9	9	237
45-54	40	37	29	47	83	8	8	227
55-64	34	27	24	47	77	5	18	136
65 lat i więcej	17	23	18	30	61	6	29	192
Miejsce zamieszkania								
Wieś	24	21	15	26	67	7	27	426
Miasto do 20 tys.	37	36	29	50	72	4	12	120
od 21 do 100 tys.	49	42	37	51	83	8	9	253
101-500 tys.	50	48	34	55	74	7	8	206
501 tys.i więcej mieszk.	52	53	53	66	74	13	4	146
Region								
Północny	37	35	33	45	74	9	15	145
Zachodni	44	32	25	52	66	4	16	123
Środkowozachodni	39	37	25	44	74	6	12	165
Środkowy	40	37	35	45	75	11	16	221
Wschodni	31	27	19	38	63	3	26	126
Południowo-wschodni	34	36	28	35	76	9	16	180
Południowo-zachodni	47	44	35	52	79	8	7	194
Wykształcenie								
Podstawowe	16	15	11	20	63	4	30	378
Zasadnicze zawodowe	40	29	21	36	81	6	12	328
Średnie	55	58	44	68	75	11	5	361
Wyższe	73	64	79	83	81	10	0	87
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	72	59	66	78	72	10	1	67
Prac.umysł.niż.szczebla	60	63	49	80	83	12	1	116
Pracownicy fiz.- umysł.	51	42	37	48	78	7	10	77
Robotnicy wykwalifikowani	37	29	31	39	82	8	11	134
Robotnicy niewykwalifik.	45	17	6	17	82	14	8	51
Rolnicy	20	22	16	23	71	3	23	89
Prywatni przedsiębiorcy	59	54	46	72	75	12	4	46
Bierni zawodowo								
Renciści	25	26	15	28	66	2	26	150
Emeryci	28	28	23	41	72	8	20	220
Uczniowie i studenci	60	64	34	48	63	7	9	48
Bezrobotni	34	35	26	37	70	7	20	80
Gospodynie domowe i inni	29	27	25	41	65	6	24	76
Pracujący poza rolnictwem								
Sfera budżetowa	60	55	54	75	76	9	5	132
Sektor państwowy	41	40	30	50	78	8	8	137
Sektor prywatny	52	40	39	50	81	13	6	219
Spółdzielczość	55	35	41	30	85	8	4	26
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 150 zł	28	22	10	23	65	5	26	199
151 - 225	36	36	31	38	67	3	19	159
226 - 325	37	31	23	35	76	8	16	262
326 - 425	45	41	30	55	81	10	8	202
Powyżej 426 zł	49	48	48	67	76	10	7	287
Ocena własnych war. mater.								
złe	36	30	21	35	69	6	20	396
Średnie	39	37	31	48	78	8	11	538
Dobre	45	47	39	54	70	8	15	219
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	38	38	21	39	74	5	12	81
Raz w tygodniu	36	34	27	42	77	8	16	652
Kilka razy w roku	44	38	33	50	70	9	15	288
W ogóle nie uczestniczy	45	40	37	45	65	4	13	131
Poglądy polityczne								
Lewica	45	39	32	46	75	7	9	246
Centrum	45	43	38	49	81	6	11	334
Prawica	47	43	37	59	79	10	8	315
Trudno powiedzieć	17	16	14	19	54	5	35	258

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, osoby, które otrzymują nagrody pieniężne o znaczeniu międzynarodowym, światowym powinny czy też nie powinny płacić podatki od tych nagród? 1 - Tak, powinny płacić jak każdy obywatel od swoich dochodów; 2 - Nie, powinny być zwolnione od podatku od tej nagrody

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	54	8	1158
Płeć				
Mężczyźni	40	53	7	548
Kobiety	35	55	10	610
Wiek				
do 24 lat	30	66	4	160
25-34	37	59	4	204
35-44	41	54	5	237
45-54	39	56	5	227
55-64	43	43	14	137
65 lat i więcej	36	44	20	192
Miejsce zamieszkania				
Wieś	48	38	14	426
Miasto do 20 tys.	43	51	6	121
od 21 do 100 tys.	29	65	6	255
101-500 tys.	31	65	4	207
501 tys. i więcej mieszk.	24	72	3	146
Region				
Północny	36	58	7	145
Zachodni	34	52	15	125
Środkowo-zachodni	49	45	6	165
Środkowy	30	64	7	221
Wschodni	48	38	13	126
Południowo-wschodni	37	51	12	180
Południowo-zachodni	35	63	3	196
Wykształcenie				
Podstawowe	43	39	18	380
Zasadnicze zawodowe	48	49	3	328
Średnie	29	67	4	362
Wyższe	14	86	1	87
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	22	77	1	67
Prac.umysł.niż.szczebła	28	71	1	116
Pracownicy fiz.- umysł.	46	54	0	77
Robotnicy wykwalifikowani	42	55	4	134
Robotnicy niewykwalifik.	48	47	4	51
Rolnicy	45	43	12	89
Prywatni przedsiębiorcy	26	74	0	46
Bierni zawodowo				
Renciści	42	45	13	150
Emeryci	38	44	17	223
Uczniowie i studenci	24	73	3	48
Bezrobotni	38	54	9	80
Gospodynie domowe i inni	40	46	14	77
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	30	67	3	132
Sektor państwowy	42	57	1	137
Sektor prywatny	35	62	3	219
Spółdzielczość	36	64	0	26
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	44	39	16	200
151 - 225	51	42	7	159
226 - 325	37	55	8	264
326 - 425	34	61	5	202
Powyżej 426 zł	30	66	4	287
Ocena własnych war. mater.				
Złe	39	49	12	398
Średnie	40	53	7	539
Dobre	30	67	3	219
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	35	57	8	81
Raz w tygodniu	39	52	9	656
Kilka razy w roku	37	55	8	288
W ogóle nie uczestniczy	32	61	7	131
Poglądy polityczne				
Lewica	48	49	4	246
Centrum	43	51	6	336
Prawica	26	69	5	315
Trudno powiedzieć	36	45	19	259